

## قابلیت‌های اقتصادی استان اصفهان

استان اصفهان براساس آخرین سرشماری جمعیت ۵۱۲۰۸۵۰ نفر جمعیت دارد که ۲۵۹۹۴۷۷ نفر مرد و ۲۵۲۱۳۷۳ نفر زن می باشند. جمعیت شهری ۴۵۰۷۳۰۹ نفر و جمعیت روستایی ۶۱۳۰۷۳ نفر را در خود جای داده است. با توجه به بُعد جمعیتی و قرار داشتن در مرکز کشور و پل ارتباطی بودن بین شمال و جنوب و شرق و غرب کشور با دارا بودن ۱۰۲۲ کیلومتر راه آهن و ۳۶ ایستگاه راه آهن و ۲ فرودگاه و ۸۵ شهرک صنعتی، موقعیت ممتاز و ویژه ای را در جایگاه کشوری به خود اختصاص داده است.

در بخش کشاورزی براساس آخرین آمار در دسترس میزان تولیدات زراعی ۴۴۹۷۸۶۴ تن، میزان تولیدات دامی ۱۸۵۶۰۰۰ تن و میزان تولیدات باغی ۸۲۷۵۹۰ تن و مساحت کل اراضی کشاورزی ۵۶۸۷۴۱ هکتار می باشد. مساحت اراضی آبی ۳۳۱۲۶۰ هکتار و مساحت اراضی دیم ۴۱۰۴۶ هکتار می باشد.

در بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۹، تعداد ۴۹۸ پروانه صنعتی صادر شده است و مجوزهای صنعتی صادر شده ۱۷۵۷ در این مدت بوده و معادن موجود نیز ۸۵۴ مورد بوده که از این تعداد ۵۴ معدن فعال می باشد. در بخش انرژی تعداد مشترکین آب ۱۴۱۳۷۷۴ مشترک و تعداد مشترکین برق ۱۵۳۴۶۶۱ مشترک و تعداد مشترکین گاز ۵۲۷۵۶ مشترک و در بخش مشترکین فاضلاب ۷۱۶۷۱۷ مشترک بر اساس آخرین اطلاعات سال ۱۳۹۹ می باشد.

درآمد عمومی محقق شده در استان اصفهان در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۱۲۰۰۷۰ میلیارد ریال و درآمدهای مالیاتی محقق شده نیز طی همین سال ۱۱۶۰۲۶ میلیارد ریال بوده است. از نظر سایر درآمدها در این استان ۴۰۴۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ و نسبت اسناد خزانه جذب شده ۹۹/۳۵٪ در این سال بوده است.

در بازار سرمایه بورس استان ارزش کل معاملات ۵۱۶۴۰۱ میلیارد ریال سهام را به خود اختصاص داده است و تعداد کل سهام مورد معامله ۳۹۹۸۱ میلیون سهم بوده است. شاخص کل براساس سال ۱۳۹۹ نیز ۱۳۰۷۷۰۷/۱۳ بوده است.

در زمینه صنعت بیمه، حق بیمه تولیدی ۱۴ میلیارد ریال و خسارت پرداختی ۸ میلیارد ریال بوده است. حق بیمه سرانه ۲۷۰۰۰۰۰ ریال و ضریب نفوذ ۲/۵ می باشد.

در زمینه فعالیت بانک های استان میزان کل سپرده بانکها ۱۸۴۱۱۸۰ میلیارد ریال و میزان کل تسهیلات اعطایی ۱۲۳۶۵۳۷ میلیارد ریال و مطالبات کل معوق ۱۱۴۵۶ میلیارد ریال با فعالیت ۱۳۶۳ شعبه در استان در سال ۱۳۹۹ بوده است.

در راستای سرمایه گذاری خارجی تعداد پروژه های معدن ۲ مورد و تعداد پروژه های صنعت ۸ مورد و میزان سرمایه گذاری خارجی مصوب ۷۱/۲ میلیون دلار و میزان سرمایه گذاری خارجی جذب شده ۵/۲ میلیون دلار در سال ۱۳۹۹ می باشد.

در سال ۱۳۹۸ در زمینه سرمایه گذاری داخلی تعداد پروژه های کشاورزی ۲۱۱ فقره جواز تاسیس و ۸۳ فقره پروانه بهره برداری صادر گردیده است. سرمایه گذاری داخلی در زمینه تعداد پروژه های معدن ۵۴ مورد و تعداد پروژه های صنعت ۱۷۵۱ مورد در سال ۱۳۹۹ می باشد.

در زمینه شاخص های اقتصادی کلان استان شاخص بهبود فضای کسب و کار رتبه ۶/۱۷ در سال ۱۳۹۸ و رتبه ۵/۷۹ در زمستان سال ۱۳۹۹ می باشد. در زمینه تولید ناخالص داخلی با نفت در سال ۱۳۹۸ نیز ۱۹۴۷۷۲۸۱۶۱ میلیون ریال می باشد.

براین اساس شماری از مهم ترین عرصه های توانمندی اقتصادی استان اصفهان عبارتند از:

## **دارو و درمان (سلامت)**

مهم ترین شرکت های تولید انواع دارو در استان اصفهان: فارابی، باریج اسانس، رها، امین، گل دارو، عماد، نانوسینا، درمان گاز، ریحان نقش جهان، سبز دارو اسپادانا، گنجینه عصاره طبیعت؛

تعدادی از مهم ترین بیمارستان های اصفهان: الزهراء، مهرگان، عیسی بن مریم، کاشانی، دکتر شریعتی، غرضی، سیدالشهدا (امید)، میلاد، عسگریه، فاربی، فیض، خورشید، سینا، سعدی، چمران، اردیبهشت، امین، سپاهان، تخصصی خانواده اصفهان و مجموعه شهرک سلامت اصفهان و سایر بیمارستان ها و مراکز درمانی شهرستان های استان اصفهان.

## **نواحی و شهرک های صنعتی**

۸۵ شهرک و ناحیه صنعتی (برخی از مهم ترین شهرکها و نواحی صنعتی عبارتند از: جی (فرودگاه)، مورچه خورت، اشترجان، سگزی، نجف آباد، کاشان، رازی (رنگسازان) شهرضا، مبارکه، محمودآباد و دولت آباد) و شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان.

## **صنایع سبک**

صنایع سبک استان اصفهان عبارتند از صنایع تولید مبلمان، فرش دستباف، ماشینی و موکت، مصالح ساختمانی (سیمان، آجر، گچ، سرامیک، درب و پنجره، تجهیزات تهویه، رنگ، سنگ بری های ساختمانی، قیر و ایزوگام، و . . .)، صنایع فرآوری مواد غذایی و تولید انواع کنسرو، کیک و بیسکویت، لبنیات (فرآورده های لبنی)، فرآورده های گوشتی (ماکیان، آبزیان، گوشت قرمز)، صنایع طلا و جواهرات، صنایع تولید پارچه، پوشاک، کیف و کفش، تولید خودرو و قطعات خودروها، صنایع پایین دستی شیمیایی (انواع حلال ها و روغن ها (روانکارها))، صنایع پایین دستی فلزات (ورق، لوله و پروفیل)، صنایع تولید لوازم خانگی، صنایع تولید تجهیزات برق و سیم و کابل، صنایع فرآوری مواد معدنی فلزی و غیرفلزی، صنایع تولید تجهیزات و اقلام مصرفی پزشکی و بیمارستانی.

## **جاذبه های گردشگری اصفهان**

اصفهان رتبه نخست قابلیت های گردشگری را در ایران دارد اما تاکنون هیچ برنامه جدی و مدوّتی برای به گردش درآوردن چرخه این نوع گردشگری در این کلانشهر وجود نداشته است نورپردازی بناها، برنامه های فرهنگی مانند تئاترهای خیابانی یا به نمایش گذاشتن میراث ناملموس چون آداب و رسوم، خوراکی ها و تنقلات اصفهانی، موسیقی ایرانی، ایجاد بازارچه های شب و گردشگری غذا، تنها نمونه هایی از امکانات لازم برای زنده نگهداشتن شبهای مکان های گردشگری هستند. اصفهان حدود ۱۵۰ هتل، ۴۴۴ اقامتگاه بومگردی، ۷۰ هتل سنتی، ۱۵۰ خانه مسافر و ۲۳۰ مهمانپذیر و افزون بر ۳۵ هزار تخت دارد. تپه اشرف جزوفهرست مناطق نمونه گردشگری استان اصفهان میباشد.

## **صنعت فناوری بالا (های تک)**

اصفهان دارای کارخانه های متعدد پتروشیمی و صنایع شیمیایی پایین دستی (با تنوع محصولات تولیدی و ارزش افزوده بالا)، سایت فعالیت های اتمی و سایر فعالیت های دانش بنیان و ظرفیت های شتاب دهنده در قالب شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و شهرک های صنعتی تخصصی (از قبیل شهرک های دارویی صفه، شیمیایی رازی و برق و الکترونیک خمینی شهر) است.

## صنایع سنگین، نفت و گاز و پتروشیمی

صنایع بزرگی چون ذوب آهن، مجتمع فولاد مبارکه، پالایشگاه، شرکت پلی‌اکریل اصفهان و همچنین کارخانه جات متعدد سرامیک و کاشی‌سازی و معادن سنگ و سنگ‌بری از علل صنعتی شدن و اقتصاد قوی استان محسوب می‌شود. از صنایع دیگر استان که می‌توان فهرست وار به برخی اشاره نمود: ظروف چینی، سرامیک، تولید لوازم خانگی، کارخانه تولید سیمان، ورق موجدار، صنایع خودروسازی، صنایع نظامی، صنایع هواپیماسازی، ساخت لوازم و تأسیسات گازی، صنایع مواد غذایی، فراورده‌های لبنی، ریسندگی، نساجی و ... می‌باشند. شرکت‌های معروف رعنا، زمزم، پگاه، قند اصفهان، ناجی و بستنی پام در اصفهان کارخانه دارند.

## نفت و گاز و پتروشیمی

پتروشیمی اصفهان و پالایشگاه نفت اصفهان؛ شرکت‌های پالایش نفت جی و سپاهان دارای سایت تولید و ذخیره‌سازی است.

## ساخت و ساز

انجمن صنفی انبوه سازان مسکن و ساختمان یک نهاد برای تشویق حرفه ای سازی و ایجاد بستر مناسب برای سرمایه گذاری است.

## گروه صنایع تسلیحاتی

کارخانه‌های تولید و مونتاژ مهمات کالیبر متوسط در مجتمع صنایع دفاعی اصفهان قرار دارد.

## پرورش آبزیان

شهرستان اصفهان با تولید یک‌هزار و ۳۰۰ تن ماهی قزل آلا یکی از شهرستان‌های فعال در این زمینه است. بیش از ۲۸ درصد از ماهیان زینتی کشور در استان اصفهان تولید می‌شود و ۷۸۰ واحد در زمینه تولید ماهیان زینتی فعالیت می‌کنند که در سال ۱۳۹۶ ۶۵ میلیون و ۵۰۰ هزار قطعه ماهی زینتی در استان اصفهان تولید کرده‌اند.

## هتلها

فهرست مهم ترین هتل‌های اصفهان: عباسی، آسمان، تختی، زنده رود، پرشیا، کوثر، عالی قاپو، هتل سویت آپارتمان خاتون، هتل سویت آپارتمان هشت بهشت، سفیر، ملل، چهل پنجره و سعدی

## معادن

استان اصفهان ۸۵۴ معدن دارد که از نظر تعداد، به‌طور تقریبی در رتبه نخست کشور قرار گرفته‌است. میزان استخراج مواد معدنی این استان نیز رقمی افزون بر ۴۰ میلیون تن در سال بوده و در این بخش نیز در رتبه سوم ایران جای گرفته‌است. بیشترین معادن استان اصفهان سنگ‌های تزئینی هستند و در کنار آن حدود ۲ هزار واحد سنگبری یعنی بیش از یک سوم سنگبری‌های کشور در این استان قرار دارد.

## شهرک مد و پارچه

## کارخانه‌های تاریخی پارچه‌بافی در اصفهان و پوشاک سنتی اصفهان

به گفته طراح شهرک پوشاک اصفهان یا مجتمع کارگاهی فناوری‌های نوین نساجی و پوشاک علاوه بر ایجاد ۱۲۰ هزار شغل مستقیم، سالانه پنج میلیارد دلار پوشاک تولید می‌کند. شهرک پوشاک از سال ۹۲ تاکنون بزرگ‌ترین پروژه کشور شناخته شده است و در طراحی آن از روش‌های نوین تولید شبکه‌ای استفاده می‌شود که حدود ۶۰۰ هزار شغل دیگر را برای تولید پوشاک تحریک می‌کند که شامل رستوران‌ها، هتل‌ها، خدمات درمانی، مهدکودک‌ها، گمرک، دفتر کنترل کیفیت، مراکز تحقیقات توسعه، آژانس‌هایی که وظیفه حمل‌ونقل کارکنان را دارند است، همچنین مرکز فنی‌وحرفه‌ای و دانشگاه علمی کاربردی که یکی از پایه‌های اساسی این شهرک است، کارگاه‌های خوشه درچه، خوشه خورزوق و دلیگان که سرویس‌دهی پارچه را بر عهده دارند از دیگر مراکز می‌باشند.

## هایپر مارکت‌ها و شرکت خرید عمده

شرکت‌های خرید عمده در شهر:

فروشگاه رفاه

هایپر استار

فروشگاه کوثر

فروشگاه شهروند

بنگاه میوه اصفهان

## بازار

اصفهان دارای بازارهای متعدد است از جمله : شنبه بازارعاشق اباد، مکان اختصاص یافته به جمعه بازار کتاب اصفهان در میدان امام علی هزار و ۵۰۰ مترمربع است، جمعه بازار کتاب در اصفهان محلی برای مبادله ، خرید و فروش کتاب های درسی کنکور ، دانشگاهی ، کمک آموزشی و کتاب های غیردرسی جدید و دست دوم است. که در مهرماه با توجه به تقاضای دانش آموزان و دانشجویان جهت خرید کتاب با ازدحام شدید رو به رو است. پنج شنبه بازار بعثت با کاربری ارائه و فروش گل و گیاه، ماهی‌های زینتی، دوچرخه، موتورسیکلت و ابزار و یراق‌آلات با هدف کاستن از جمعیت مراجعات مردمی، جمعه‌بازار است. صبح‌های جمعه خیابان ورودی شهر دولت‌آباد جمعه بازار است. علاوه بر آن بازاربزرگ اصفهان شریانی اصلی برای فعالیت های اقتصادی است.